

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Feltyben félre 6 K, negyedévre 3 K. —
Vidéken 9 K, 4 K. 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtc, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Pénzügyi művelet.

A tároivai és a hatvan-utcai állomás kihelyezésével.

Nem hiszem, hogy e nagy városnak egyetlen polgára is komolyan hinné már, hogy itt minden a közönség érdekében történik. Talán az ügyeket intéző nemes tanács is így van ezzel, ő is lát és tud mindent, de az érdekeltségekkel szemben tehetetlen. Mert valahányszor valami újdonsággal áll elő, e mögött mindig valami érdekeltség buvik meg. Kinyújtva harmait a kínálkozó haszon után, amelyet a pótdadó polgárság bőre alól sajtolnak ki.

Klinker, tarmak és tároló, ezek eddig ismeretlen fogalmak voltak előttünk. Most azonban tudjuk már, hogy mit jelentenek. Pénzt jelentenek, sok pénzt és pedig olyan pénzt, amely házipénztárból kifogy vagy oda be nem foly. Hát hova foly? Az érdekeltségek feneketlen zsebébe.

A Klinkerről, illetve az ennek gyártására szolgáló körkemencének felállításáról, ami — ha a minisztérium a felterjesztett határozatot jóvá hagyja — több, mint 160 ezer korona hiába való kiadással jár, nem szölok itt és a tarmakról sem, amelylyel asz-

falt helyett akarnak boldogítani bennünket, mert ennek kipróbálása most van folyamatban és ma még csak az hirdik, hogy rossz ugyan, de egy érdekeltség akarja vele az utcák burkolását monopolizálni. Majd annak idején visszatérek még e két újdonságra is és tárgyalni fogok róluk, ha másért nem, azért, hogy a közönség, ha már szántanak a hátán, vegyen tudomást arról, hogy mikép szántanak rajta és hogy valamikor, ha egy kissé későn is, talán csak a 100 százalékos pótdadó határkövénel, dobjon le magáról mindenkit, aki rajta szánt, vagy szántani akar e város haladásának tele torokból történő hangoztatásával, hofott pénzügyi erejének önző célokra való kihasználásával épen a haladásnak vet gátat.

Most — mint ezt a cikkem felé irt cím is mutatja — egy pénzügyi műveletet akarok feltárni. Bárki esodálkozva kérdezhetné: pénzügyi művelet a mai rosz világban, lehetséges-e ez? Igaz, helyén van e kérdés a pénzetlen magánosokra és a válsággal küzdő bankokra vonatkoztatva, de nincs helyén — és még mennyire nincs helyén — a városnál.

Ime, itt a példája ennek a hatvan-utcai állomás most felszínre hozott kihelyezésénél is. Hogyan, elmondom,

csak tessék nyugodtan elolvasni és a haragot vagy indulatot visszafojtani.

Ismert dolog e város közönsége előtt, hogy miért küzdöttem több társammal együtt az ugynevezett tároló kérdésénél. Azért, hogy e kérdés a hatvan-utcai állomás kihelyezésének kérdésével összekapcsolassák. Kisebbségben maradtunk ennél is, mint minden jó ügynél, mert a mai rendszer szerint másképp nem lehet. *Hiába hangoztattuk, hogy a várossal szemben álló érdekeltség részéről a jelzett junktim létesítésének ellenére tisztán pénzkérdés és nem technikai kérdés, amivel velünk szemben érveltek, kieroszakolták a sérelmes határozatot, amely az érdekeltségnek fölötte hasznos, a város közönségére nézve azonban határozottan káros. És ha ez akkor még nem volt eléggé világos, ma már egészen az.*

Ugyanis, alighogy megszavazta a közgyűlés a tárolónak kért, valósággal azonban teherpályaudvar céljára szolgáló, egy teljes millió korona forgalmi értékkel bíró száz kat. hold terület átengedését évi 10 ezer korona bérért, alighogy megfeleltette ezt a határozatot ötven lelkiismeretes bizottsági tag és alighogy felterjesztették a felelőzést a minisztériumhoz, nyomban hozzáfogtak a hatvan-utcai állomás

Panama és szalmakalap különlegességek Aszmann Ferencnél.

A méreg.

Az énekest, akit alnéven Max Linornak hívtak, tulajdonképpen Barbeuil Casimirként keresztelték. A Bouffes Fleuries kis színész-csoportját, Line Aurilliet vette nőül s elhatározta, hogy az évi szünidejét arra használja föl, hogy az öregjét, Sylvain Barbeuilt Cénennesben meglátogassa, ahol az úgy élt bércei között, mint egy medve.

Tíz év előtt látta utoljára atyját, aki sohasem válaszolt leveleire. Ő tudniillik olyan fűt kívánt volna magának, aki mint ő maga, folyton a földet műveli s a hétfői munkát már vasárnap elkezdí.

Casimir azonban (alias Max Linor), mikor nagy lett, nem hagyta az öregnel anyai jussát, hanem kikövetelte azt magának s azonnal elhagyta Combes-Feuillest. Ez tíz esztendő előtt volt s azóta mitsem hallott az atyjáról.

Line már a vasuton azon mulatott, mily furcsán fog viselkedni az öreg medve.

— Igazi paraszt, ugy-e? — kérdezte a

férjétől, aki az előkelő angol lordot utánnoztá.

Majd, hogy a férje nem felelt, egy divatos operettáldt kezdett dudolászni s közben cukrot szopogatott, virágokkal díszített kalapja alatt.

Mikor Barbeuil papa a fia levelét megkapta, elhatározta, hogy lóra ül s a vén szürkén elkocog a dandorgesi állomásra. De amíg a vonatot várta, beült a vendéglőbe s felhajtott néhány pohár bort.

Aztán nemsokára hangos lett tőle a szoba.

— No lám, tíz év múltán oly leereszkedő, hogy visszajön!... Finom gavallér! Láttam a képét egy képeslapban. Az én fiam volna? Soha! Olyan, mint egy pap, még bajusza sincsen.

A keze összeszorult.

— Hát még a felesége! Egy énekesnő! És ide merészkedik jönni, ahol Barbeuil anyót mindenki ismerte és ismerte a nagyanyját is, mindkettő dolgos, izmos, szorgalmas asszony volt, mezitláb járó, koránkelő

fajta... Na, majd meglátják, hogyan fogadják őket Sylvain papa!...

A vendéglő többi vendégei újra meg újra megtöltötték az öreg poharát, örültek a mulatságos jelenetnek előre, a melyben a vonat érkezésekor részük lesz. Végre az öreg, vörösen a méregtől, felállt s kitámolygott a szobából.

Mikor a vonat az állomáson megállt, Linor Max (alias ifjabb Barbeuil) az apját kereste. Az állomásfőnök azt mondta, hogy az előbb még itt volt s a lova még most is oda van kötve a fához. Max tehát benézett a vendéglőbe a feleségével együtt. A vendégek azt mondták, hogy Barbeuil papa épp az imént ment el, a pohara most is a helyén még. Megmutatták félig telt poharát, melyben egy darázs fuldokolt.

Barbeuil azzal az ürügygyel ment volt el, hogy még otthon elintéz valamit, de aztán szörnyen bántotta, hogy a lovát ott felejtette a napon, a koresma előtt. Utközben hevesen hadonászott a kezével s folyton

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migrainat és fejfájást elmulasztja. Ár 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kí pesten. Orvosok által ajánlva. 1275. Három doboznál ingyen postai szállítás.

kihelyezésének intézéséhez. Ezzel betöltötték az érdekeltségnek azt a törekvését, hogy a két kérdés teljesen és végleg elkülöníttessék. És miért? Csak azért, mert a Magyar Vasúti Forgalmi r. t.-nak és az ő vasútjainak az az érdekük, hogy a kért területet örök időre 10 ezer korona évi bérért kapják meg. Ami rájuk nézve csupán 200 ezer korona elvonást jelent, míg más oldalról a hatvan-utcai állomás kihelyezésével könnyű szerrel szerezhetnek a városnak átengedendő 20 kat. hold területért és a kihelyezés költségeiben körülbelül másfél millió koronásként. Így adja le a Debrecen sz. kir. városnak nevezett tén, a marék szénáért a sok tejet.

Am ha a két kérdést összekapcsoltuk volna, másként alakult volna ki a dolog. Akkor csereüzletről lett volna szó, amelynél mind a két fél megkapta volna a magáét, a város is, a Forgalmi is. Akkor fel kellett volna becsülni a várostól átengedni kért 100 hold területet is és a kihelyezéssel a város részére átengedendő 20 holdat is. Minthogy pedig ez utóbbi értéke sebb, mint a külső, bérbe kért terület, a város közönségének rá kellett volna fizetni valamit és ehhez hozzátenni a kihelyezés költségeit is. De csak ezt és nem másfél milliót, amennyire a nélkül az üzletet teszem. Talán csak ötszáz ezer koronát, amilyenben a Forgalmi nem elég, mert neki egy félmillió üzlet nem üzlet, azonban egy másfél millió üzlet, amiből csak a 10 ezer korona évi bérnek megfelelő 200 ezer korona tökéösszeg és a kihelyezésnek költsége jön le, mégis csak üzlet.

Lássuk ezzel szemben, mi lett volna a város tiszta és világos érdeke! Ha a két kérdést összekapcsoltuk volna, úgy az évi tízezer korona koldusbér helyett, megkaptuk volna az átengedett terület teljes egymillió korona forgalmi értékét, ami ötven ezer korona évi hozamnak felel meg.

tisztes családjáról beszélt, melynek sorozatát az ő fia házasságával bepiszkolta. Vervörösen és dühösen ért vissza az állomáshoz, de amulva állt meg a koresma előtt.

Max Linor cukrosvizet készített a Line számára a koresmában s ez addig ott állt a koresma előtt, bájos, kecses, elegáns kis alakjával s selyemfátyolával, melyet nagy kalapjáról vett le, a legyeket kergette a vén szürke sebes hátáról. Másik kezével pedig táskájából az összes cukrokat a vén ló sárga fogai közé rakosgatta.

Az öreg mérge egy szempillantás alatt eltűnt e jelenet láttára s nem törődve semmivel, odalépett a fiatal asszonyhoz s jobbról-balról cuppanós csókot nyomott az arcára. Este pedig, naplemente előtt végigjárta a falut egy kosárral s megvásárolta a falu legszebb és legjobb gyümölcskészletét. Szakálla lisztes volt a menyé rizsporos arcoskájától s ő maga óvatosan vezette a vén szürkét a kantárszáron, mert a fiatal asszonyka ült a hátán s elragadtatással tapsolt örömeiben a gyönyörű hegyek látásán.

Leo Laugnier.

Megkaptuk volna ezt, mert tudjuk, hogy a kihelyezés költségét nem a város közönsége fizeti meg, hanem a sineken tul eső kertségek tulajdonosai, értékemelkedési illetékekben. És ha — amint rámutattam — a kihelyezés folytán a mai pálya helyén nyert területért és a kihelyezés költségeiben másfélmilliót kell fizetni, úgy ebből a másfélmillióból területcsere esetén a házipénztár egymillió koronát, a Forgalmi pedig az átengedett 100 hold területen felül félmillió koronát kapott volna.

No, de mi nem arra születünk, hogy száz hold földért egymillió koronát kapjunk és ezzel évi ötvenezer koronával gyarapítsuk városunk bevételeit, hanem arra, hogy csak évi tízezer koronát kapjunk azért, amiért évi ötvenezer koronát is kaphatnánk. De nyeljük le ezt is, ahogyan lenyeltünk már sok más. Kinek van gondja reánk, hogy egyre fokozódó terhünket könnyítse? Hiszen még oly kevés pótdátot fizettünk! Mindössze negyvennégy és fél százalékot. Elbirunk mi még akár száz százalékot is! És azután ott van a Hortobágy, majd csak az is hoz valamit pazarlásaink megkönnyítésére. Amink nincs, vegyük be, amink van, dobjuk ki! Ez az okos városi politika.

Lesz-e már ennek vége? És mikor?

Dr. Révi Nándor.

Sürgetik a békét.

Panaszkodik
Tisza

Közömbös
a munkapárt.

Az országgyűlés mindkét házában üléseit csütörtökön napolják el királyi kéziratral, még pedig szeptember hó 17-ig. Az országgyűlést azért hívják össze látszólag rövid szünet utánra, mert meg kell választani a delegáció tagjait. A delegátusok Bécsben tartandó ülésükön az októberben esedékes tíz hónapos provizórium helyében megszavazzák a közös költségvetést. Ezután, még pedig kora ősszel második ülésre ül össze a delegáció Budapesten és elintézi az 1913-ik évi költségvetést. A delegáció budapesti ülése idején itt lesz a király is teljes udvartartásával.

Az Ország-ház-kávéházban egybegyűlt ellenzékiek ma reggel tanácsot rögtönöztek, a melyen elhatározták, hogy megkezdett mozgalmukat lankadatlan tevékenységgel folytatják. Szervezik a népgyűléseket és röpiratokkal, sajtóközleményekkel tartják ébren a közvéleményt. A vezérek, a beteg Apponyi kivételével valamennyien megjelentek. Tapsokkal és éljenekkel köszöntötték Molnár János kanonok képviselőt. Háromnegyed tizkor a pártvezérek, élükön Justh Gyula, Déry Zoltán, Tóth János, Holló Lajos és Molnár János megkísérik a bevonulást. Kordon mered eléjük s a rendőr fővezér megteszi szokásos jelentését arról, hogy tilos a bemenet.

Justh és a többi pártvezérek elmondják tiltakozásukat s aztán elvonulnak. A néppárt

körhelyisége van a legközelebb; ott gyűlnek össze újra.

Benn a képviselőházban a baloldalon rendőrök terpeszkednek. A jobboldalon Tisza gróf méltatlankodik a munkapárti képviselők közömbössége miatt, akik ma is, amikor számarányukkal kellene tüntetni, szórványosan jelennek meg, úgy, hogy még fél tizenegy órakor az ülést megnyitni nem lehet.

Hazai és Beöthy miniszterek lelkesítik a folyosó képviselő közönségét, hogy a nyári vakációban keressék az érintkezést kerületeikkel s tartsanak beszámolókat. Napirenden az ujoncjavaslat harmadik olvasása van.

Berzeviczy Albert megjelenése keltett feltűnést, aki erős szavakkal bírálta a helyzetet, kikelt az „egyszakaszos” tárgyalás ellen és sürgette a béke megkötését az ellenzékkel. Tisza átadta az elnöklést Jankovichnak s Berzeviczy Alberthez ment, hogy őt kapacitálja.

Haydin Imre a közgazdasági bizottság jelentését terjesztette be az 18. sz. IV. t. tárgyalásban.

Ezután harmadszori olvasásán elfogadták a tegnapi megszavazott javaslatokat.

Darvay Pülöp, a mentelmi bizottság elnöke betérjesztette a mentelmi bizottság jelentését Kovács Gyula mentelmi ügyében. Javasolta, hogy a Ház Kovács Gyula mentelmi ügyét függeszse fel.

Molnár Viktor feleslegesnek tartja a kiadást, mert tettenérés esete nem fenn.

A munkapárt ezután Kovács Gyula mentelmi jogát felfüggesztette.

A gazdasági bizottság jelentésének tudomásul vétele után hitelesítették a mentelmi jegyzőkönyvét s ezzel az ülés 13 órára véget ért. A legközelebbi ülés csütörtök lesz s napirendjén a legközelebbi beszélt megbeszélése szerepel.

Egyház és iskola.

A főiskola új igazgatója, a főiskola igazgatósága már megválasztotta a tanévre. Az igazgató, mint már tudjuk, Lencz Géza, teológiai tanár. A tanács tagjai: Csiky Lajos a teológiai tanár, Viktor a jogi és dr. Mitrovics a természeti karon.

A debreceni ref. egyházmegye Kálvineum ünnepélye. A debreceni ref. egyházmegye Kálvineum ünnepélye Berettyóújfaluban a rendkívül sikeres és érdekes felé négy órakor érkezik meg Dezső püspök, akit az államás azután istenítisztelet lesz, melyben imádkozik. Este fél kilenc órakor a hangverseny veszi kezdetét, amelyet dr. Baltazar Dezső püspök, L. János és Kiss Ferenc esperesek, a budai lelkészek, Jánosy Antal vezényelnek.

Évzáró vizsga a Kereskedő Társulat egyéves női kereskedelmi tanfolyamán. E hó 23-án, vasárnap délután debreceni Kereskedő Társulat által tartott egyéves női kereskedelmi tanfolyam az évzáró vizsga. A vizsgálaton jelen volt a Társulat felügyelő-bizottsági tagjainak kivül a gyakorlati élet számos vezető embere és a közönség. A vizsgálaton a növendékek a feltejt kérdésekre a legnagyobb precizitással feleltek meg és különösen nagy jártasságot és készséget mutattak az irodai teendőkből, a gépirásban és gyorsírásban. A tanfolyam 46 növendék közül jelesen felelt meg három leány: Horeczky Ételka, Kerekes Anna és Lauer Irén, 23-an pedig általános jó osztályzatot nyertek.

KONCZ fest és vegyileg tisztít mindennemű ubát valamint csipke és szövet-üggönyö et kifogástalanul.

Debrecen

Gyár és főüzlet: Arany János-utca 10.

Fiók üzlet: Bathányi-utca 2.

Telefon sz. 701. 1010

Az Iparos Dalegylet múlt éve.

Közgyűlés az Iparos Otthonban. Uj karnagy, uj alelnökök.

Ritka olyan meleg és annyi lelkesedéstől és érdeklődéstől áthatott közgyűlésről adhat hírt a krónikás, mint amilyen az Iparos Dalegylet vasárnap délelőtt lefolyt közgyűlésén volt.

Választmányi ülés előzte meg a közgyűlést, amelyen a lemondott karmester helyére egyhangulag Budeusz Aladár pénzügyi fogalmazót választották meg, aki évek hosszú során át kiváló karmestere volt a brassói dalegyletnek s ottani működésével már jelentős nevet szerzett magának. A választmányi ülésen szintén egyhangulag Husz Lajos tanárt választották meg igazgatónak. Mindkettőjükért küldöttség ment el, hogy a közgyűlésre meghívja őket.

A választmányi ülés után az Ipartesület disztermében folyt le a közgyűlés, ahol az újonnan megválasztott karmestert lelkes éljenzéssel fogadták. Az elnök ödvözlő szavaira Budeusz Aladár lelkes hangon tartott beszédben válaszolt, ígérve, hogy új feladatának pontosan megfelelni igyekszik s rajta lesz, hogy a sikerekben már is gazdag iparos dalegyletet még több sikerhez vezesse.

A közgyűlésen Horvay Lajos elnök tartalmas jelentést teerjesztett elő az egyesület múlt évi működéséről. A jelentés hatása alatt Dávidhzy Kálmán szólásra állott fel, méltatta a szép elnöki jelentést s hangsúlyozta, hogy ha minden dalárda hasonló értelemben fogná fel feladatát, — még több eredményt érnének el.

Kurián Gyula pénztáros évi jelentését fogadta el ezután a közgyűlés. Kiviláglik ebből, hogy a dalárda múlt évi jövedelme 8542 korona 19 fillér s ezzel szemben kiadása 2433 korona 01 fillér volt. Így az év tiszta eredménye 1109 korona 18 fillért tün- tet fel. A pénztárnok jelentését tudomásul vették, a felmentvényt megadták és a buzgó, lelkiismeretes pénztárosnak elismerést szavaztak.

Majd alelnökké Nagy Bélát és Losonczy Jánost, jegyzővé pedig Lechner Ödönt egyhangulag megválasztották.

A dalegyleti tagok a jelgét elénekelték s ezzel a közgyűlés emelkedett hangulatban véget ért.

Vármegye.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Bajai Mihály hajdusoboszlói adóhivatali főtitkár adóhivatali ellenőrré nevezte ki a csepregi m. kir. adóhivatalhoz.

Rendkívüli megyegyűlés. Hajdúvármegye holnap, csütörtökön tartja rendkívüli közgyűlését, mely iránt megyszerte óriási az érdeklődés. A megyegyűlés legfontosabb tárgya a Veszprémy István indítványa, melylyel szemben az állandó választmány se hideg, se meleg javaslata, melynek sorsa kétségtelenül az elutasítás lesz. Az ellenzék teljes erővel vonult fel a közgyűlésre és alkalmasint nagy többséggel, erőteljesebben fog tiltakozni a parlamenti erőszak ellen, mint az állandó választmány.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Újság nyomdája.

A közegészségügyről Hajdúvármegyében.

Dr. Losonczy Álmos könyve.

E címen minden esztendő nyarán egy kis, szerény külsejű, de elméleti tudásban és gyakorlati tapasztalatokban egyaránt gazdag könyvecske szokott megfordulni a szakférfitak kezén, mely azonban tartalmánál és tárgyánál fogva első sorban a nagy közönséget érdekelvén, a legszélesebb körök nyilvánosságára is igényt tarthat. Dr. Losonczy Álmos, Hajdúvármegye kir. tanácsos főorvosának tollából ismét a megszokott pontos, pedáns részletességgel egybegyűjtött számbeli adatok tömkelegével találkozunk, melyek így évről-évre összehasonlításokra adván alkalmat az egyes esztendők közegészségi állapotai között, méltó anyagot szolgáltatnak egy oly erős logikájú agyvelőnek a helyes és fontos következtetések levonására. És ezek a következtetések azok, melyek aztán legközelebről érdekelnek mindannyiunkat; mert minden esztendőben kizemmel ezek közül egy nagy norderejű témát, melyet míg egy részről megvilágít a komoly tudás lámpájával minden oldalról, más részről ugy igyekszik a kérdést beállítani, hogy az a laikus közönség által is könnyen megérthető és felfogható legyen. Egy ilyen kis munkája, mely Hajdúvármegye lakásviszonyait tárgyalja, már évek óta forrás-munka jellegével bír. Az előttem fekvő 1911. évi jelentésben pedig terjedelmesen és alaposan a csecsemő halandóság kérdéssel foglalkozik.

Megállapítván, hogy Hajdúvármegyében az 1911. év folyamán elhalt 4395 egyén között 2264 hét éven alóli gyermek és ezek között 1582 egy éven alóli csecsemő szerepel, szükségesnek tartja kutatni az óriási gyermekhalalozás okait és a leküzdés eszközeit.

„Mindinkább kevesbedik a szoptató anyák száma” sóhajt fel és ezzel reá mutat a csecsemő elhalalozás eredeti forrására. Belemélyed a kérdés társadalmi részleteibe is és egyaránt ostromozza a szegényebb néposztályt, melyeknek anyái saját gyermekök felalozásával, anyagi okokból értékesítik a természet által saját gyermeküknek szánt anyatejét, épp úgy, mint az „uri rend” hölgyeit, kik legszentebb kötelezettségeik alól, természetük megóvása és léha szórakozásaik zavartalan folytathatása céljából vonják ki magukat.

Az „uri rend”-béli anya — úgy, ahogy — anyagi áldozatok árán igyekszik megnyugtani, alig lázadó lelkiismeretét, pénzért szoptató dajkát fogad, mintha ez a művelt és gondos édes anya tejét, ápolását pótolhatná!

„30—40 éves megfigyelés” alapján esetei, hogy az uri anyákkal és családfókkal szemben oly zsarnok és lelkiismeretlen dajkák, miként pusztítják el a gondjaikra bízott csecsemőket néha könnyelmű rosszakarat, legtöbbször büzös tudatlanságból. „Meg kell az anyákkal értetni, hogy a szoptatás a természet szent és vérbeli követelménye!” mondja az „uri” anyáknak!

A proletár anyákra vonntkozólag már nem ily szigorú. Az orvos engedményeket tesz a sociológusnak. Ha már eladja az édes anyatejét, juttassa gyermekét a menhely utján, más anyatejhez, vagy ha elég erős hozzá, ossza meg emlőit igazságosan az uri és proletár csecsemő között, hiszen amannak megvásárolt jogaival szemben, ennek szent, természetes jogai vannak. Megalkuszik a kérlelhetlen nyomorral, de még itt is elítéli a mesterséges táplálást és különösen a cuclit. „A mesterséges táplálkozás szörnyeszköze a cucli” mondja ki dr. Losonczy az irgalmatlan, de igazságos ítéletet.

„Nem a vidéki orvoslás gyengeségének, nem a gyermek-gyógyászat alacsony fokának kell betudni hazánk és vármegyénk csecsemő és gyermek halalozásának magas arányát, hanem a meggyökerezett, rossz gyermek táplálásnak”.

Több évtizedes orvosi gyakorlatából, nagy éles látással jegyzi meg és írja le a csecsemő és gyermektáplálás körül ma szokásos és elterjedtségöknél fogva kiolthatlanoknak tetsző népszokásokat, babonákat és a végső következtetéseket azon javaslatokban összegezi, melyek utján a csecsemő és gyermek halandóságát, lényegesen csökkentünk lehet. Igaza van Losonczy-nak abban, hogy a csecsemők okszerű táplálásával nemcsak a csecsemő halandóság, de a gyermekek halandósága is befolyásolható. Hiszen az 1-től 7 évig való elhalalozások — akár ragályos, akár nem ragályos betegségben történjenek — épen azon gyermekeknek fordulnak elő, akik csecsemő korukban táplálkozásuk ellen napról-napra elkövetett merényletekbe, bár nem haltak bele, de azokból csupán egy gyenge, ellentállásra képtelen szervezettel menekültek.

De miként szoktassuk magunkat az okszerű csecsemőtáplálásra?

Erre is megfelel Hajdúvármegye főorvosa: „Szabályozni kell a dajkaságot, propagálni kell a szoptatást minden rendű ranguaknál! Ki kell irtani a cukros theákat, a rossz gyermek tápszereket, el kell pusztítani a cuclit és ami a legfőbb, tanítani kell az iskolákban a gyermektartás és gyermekápolás szabályait. Ha minden fiú és leány gyermek annak a tudásával hagyná el az iskolát, hogy a csecsemőnek a fogzás eléréséig semmi más nem szabad adni az anyatejen kívül, ha megérti és tudja azt, hogy ezt a szabályt a nyári meleg hónapokban, különösen pontosan kell követni, ilyenkor elválasztani nem szabad s hogy a béihurut és annak következménye mily gyakran halálos és mily gyakran hosszú időre kiható, hogy a csecsemő- és gyermek-táplálás és ápolás mily egyszerű és egészséges, pénzbe nem kerülő szabályok megtartásához van köteve, akkor az ilyen ösmeretek birtokában a családfó és még inkább az anya, észszerűen fog gondot viselni gyermekére és egy csapásra ki lesz irtva az előítélet, a babona, a vénasszonyok elmebeli tévesztésekkel telt és legyőzhetlen okoskodása”.

Ugy van! Mint mindenütt, úgy a közegészségügy terén is a felvilágosítás nehéz munkájával kell megindítanunk a küzdelmet! De ennek két irányának kell lennie. Amellett, hogy az iskolákban előkészítjük a jövő nemzedéket e fontos nemzetfontos munkára, ki kell oktatnunk a mai szülőket is. Dr. Losonczy Álmos munkája erre is kiválóan alkalmas.

Nyomassa ki a vármegye e jelentést sok ezer példányban s a községek előljárássági utján juttassa el minden család asztalára. Hadd olvassák az Álmoskönyv és Kalendarium helyett! A községi orvosok pedig támogassák e nagy munkát azzal, hogy a tél folyamán egy-egy közegészségügyi előadást tartsnak. Hajdúvármegye orvosi kara ezt bizonyára szívesen megteszi.

Debreczen, 1912. június 25.

D

Dr. B. Haydu Lajos

fogorvosi rendeléseit Battyányi-utca 20. sz. a. megkezdte.

1240

Selyem vászon, selyem lüszter

férfi-, fiu-, gyermekruhák olcsó szabott árban

Kendéné!
Debreczen, Plac-n 55
(Hungária mellett.)

Városháza.

Amire a város ráfizet.

A gazdasági ismétlő iskola.

Két gazdasági ismétlő népiskolája van a városnak, melyeknek tanítóit az állam fizeti ugyan és rendelkezik is velük, a város ellenben százezres áldozatokat hozott, de egyéb kötelessége sincsen, mint örökösen ráfizetni e két intézményre.

Mikor a város az állammal annak idején tárgyalásokat folytatott, azt mondták, hogy a város adjon csak 20 hold földet, építse csak föl az iskolát, a tanítói lakást, a gazdasági épületeket, lássa el a tanítót gazdasági eszközökkel, vegyen az istállóba tehénét, lovat, az ólba disznókat, a baromfiudvarba pedig szárnyasokat, mert ami haszon lesz, azt a város kapja.

Azóta évek teltek el és azóta azt látja a város, hogy erre a haszonra alaposan „ráfizet”. Nemhogy hasznot kapna, hanem sulyos ezrekkel kell megtoldani évről-évre a befektetett tőkét. Ezért a tanács — ha a tehén után vészett a borju is, minek a kötőfék? — az iskolát minden tartozékával felajánlotta az államnak. Igen ámi, de mikor teher átvállalásról van szó, az állam inkább — nem államosít. Ha az iskolával és a tanítóval rendelkezni kell, akkor az iskola — állami. De ha rá kell fizetni, akkor az állam megállapítja, hogy az iskola — közsegi.

Azon alkalomból került megint szóba ez az ügy a tanácsülésen, hogy az egyik gazdasági ismétlő iskolai tanító nagyobb összeget kért előlegül az aratási és egyéb munkabérekre. A tanács az előleg kiadását megtagadta azon címen, hogy addig, míg a számvétség kimutatást nem készít arról, évekre visszamenőleg, mit ad ki a város az ismétlő iskoláknak és mennyi jövedelmet kap, nem ad előleget.

Különösen a tisztifőügyész kelt ki az ellen, hogy 20 hold földön ne legyen semmi haszon, sőt még a bérvesztésén, a befektetett tőke nem jövedelmezőségén kívül még ezreket rá is fizessen a város. Olyan lehetetlen állapot ez, hogy ezen segíteni kell valamiképp. Meg kell tudni, mi az oka annak, hogy 20 hold földből semmi haszon nincsen. sőt a város még rá is fizet a gazdálkodásra.

Szóba került a másik gazdasági ismétlő iskola tanítójának az ügye is, aki a város által adott 20 hold földhöz még 13 holdat kért bérbe. Meg is kapta, már a múlt évben használta is, de haszonbért nem fizetett, sőt még a szerződést sem írta alá. Előbb az iskola gondnokságával akarta a bérletet vállaltatni, azonban a gondnokság úgy határozott, hogy ez a tanító magánügye, amihez semmi köze. A tanács utasította a főügyészt, hogy a 13 hold múlt évi és idej bérét haladéktalanul hajtsa be a tanítón.

Vételek és kisajátítások. A városi közgyűlésen a következő vételek és kisajátítások ügyében lesz névszerinti szavazás: 1. A Tatar Sándorné tulajdonát képező Boldogfalva-utca 16. számú házastelek megvétele felett (harmadikban). 2. A Gozovics István tulajdonát képező Csokonai-utca 21. számú házasteleknek kisajátítás útján leendő megszerzése felett (harmadikban). 3. A Partl Ferencné és társai tulajdonát képező Nyil-utca 106. számú házastelek megvétele felett (harmadikban). 4. Az Ekli József és neje tulajdonát képező Péterfia-utca 70. számú házastelek megvétele felett (harmadikban). 5. A Schaffer Dávid tulajdonát képező Hüvelyes-utca 17. számú házasteleknek kisajátítás útján leendő megszerzése felett (másodikban). 6. Blattner Kálmán tulajdonát képező Vörösmarty-utca 6. számú házastelek megvétele

felett (másodikban). 7. A Tihanyi József tulajdonát képező Miklós-utca 28. számú házastelek megvétele felett (első ízben). 8. A Máv. szénésztelep kibővítéséhez szükséges, városi tulajdonát képező területeladása, illetve kicserélése felett (első ízben). 9. A Kiss József tulajdonát képező József kir. herceg-utca 24. számú házasteleknek megvétele felett (első ízben). 10. A városi tulajdonát képező Széchenyi-utca 36. számú teleknek a Debreceni Dalegyelet részére átengedése felett (első ízben).

Nyugdíjba. Tóth Imre II. kórházi biztos nyugdíjazását kérte. A tanács kiadta a kérvényt a nyugdíj ellenőrző-bizottságnak.

Nyárfa a kefégyárosoknak. A város erdeiből kitermelt 245 öl nyárfa megvételére ajánlatot tett a két kefégyár. A tanács úgy határozott, hogy 25 öl gömbölyű nyárfa ölet 30, a többi 25 koronájával adja el.

Ajánlat felbontás. Az egri törvényhatósági ut építésénél emelendő kőhidra árlejtést hirdetett a város. Egyetlen ajánlat érkezett be, melyet Körner Adolf főjegyző elnöklété alatt bontottak fel. Egyetlen ajánlattevő akadt: Biczó Gyula, aki az egységárak mellett hajlandó vállalni a munkát. Az ajánlatot kiadták a mérnöki hivatalnak. Rendben van! Mostanában nagyon sok pályázat nem hozza meg a kívánt eredményt. Alig van pályázó.

Ajánlat házvételre. Liptai Sándorné megvételre ajánlotta Kémalom-utca 9. sz. házát a városnak. A mérnöki hivatal 28000 koronára becsülte, de a tulajdonos 43000 koronát kér érte. A tanács nem javasolja a vételt.

Mikor lesz a közgyűlés? A helybeli lapok azt írták, hogy e hó 27-én tartja a város e havi rendes közgyűlését. Ez a hír nem felel meg a valóságnak; annyira nem, hogy a közgyűlés talán még a jövő héten sem lesz megtartható, mert az ügyek kellőképp előkészítve nincsenek. A közgyűlés legfontosabb tárgya az új nyarkölcsön, de az még kellőképp előkészítve nincsen.

Jönnek a németek. A németországi növénynevelő birtokosok 20 tagú társasága e hó 28-án érkezik Debrecenbe. A társaság kíséretében lesznek Batthyány Zsigmond, Somsich Géza grófok, Koppély Géza és Héderváry Kont, a társaság magyarországi kísérei. A német vendégek 29-én mennek ki a Hortobágyra, ahol a város vendégei lesznek.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt. László fertőtlenítő PIPERE- SZÁPPAN

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk. **Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.**

Színház.

A **Sárga vér** című eredeti kínai dráma, szenzációs történet, továbbá Ronnebey. (Dél-svédországi tájképek) — Pali az apacsok között. (Vidám jelenetek.) — Japán tüzoltók gyakorlata. (Ismeretterjesztő felvétel.) — Nászut hármásban. (Kitűnő vígjáték.) Ma utoljára láthatók az Uranusban. Előadások kezdete este pont 8 órakor. 8-tól 10-ig folytonos bemenet. 10-től utolsó előadás. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő és kedvezményes áru trafik jegyek érvényesek. Holnap, csütörtökön, teljesen új műsorban „A fogházfelügyelő bosszúja.” Társadalmi dráma 3 részben és hét pompás amerikai olasz és francia ujdonság.

Rablás a Busi-utcán.

Kifosztott és főbevert majoros.

A Tóth—Novák—Linkner társaság, úgy látszik, iskolát csinál a gazettekből Debrecenben. Erre vall legalább az, hogy hétfőn este megint rablás történt és pedig főbeveréssel sulyosbbitva.

A kifosztott ember Füredi János 53 éves majoros. Az Ebesen lakik künn, a Balogh József tanyáján.

Hétfőn bejött a városba s 30 koronát kikért a béréből. A gazdája, aki Miklós-utcán lakik, át is adta neki a kívánt összeget.

Füredi János a pénzzel először is egy csizmadiához ment s 15 koronáért vásárolt egy pár vadonat új csizmat. Azután pedig egy ujjast nézett magának s talált is meg felelőt 6 koronáért.

Mikor mindezeket beszerezte, az Árpádtér felé vette az útját. Ott ácsorgott sokáig az embervásárban, miközben egy régi jó komájával került össze.

A találkozás öröme persze betértek a közeli kocsmába egy pohár borra. Lett ebből egy liter is, amelynek elfogyasztása után a régi cimborá eltávozott. Füredi János azonban maradt még és ivott.

Mikor felszedelőzködött, újra az embervásárhoz fordult vissza. Ott társalgott megint egy darabig, de ismételtelen megszomjazott. Most egy másik kocsmába látogatott el, de pálinkára fogta a dolgot. Képzeltető, hogy így már el is ázott és pedig nem is kicsit. Hogy kik telepedtek ott le az asztalához, azt nem is tudja.

Arra emlékszik csupán, hogy mikor haza felé igyekezett, este, úgy féltizenegy tájban, két napszámos külsejű egyén követte. Füredi János csak lassacska bandukolt, a csizma és az ujjas a vállára volt vetve. Ennél a tehernél sokkal jobban nyomta ő kelmét az ital.

A Busi-utcán egyszerre csak elibéállott a két kísérő. A csizmat meg az ujjast hirtelenében lekanyarították a válláról. Fülöp János ugyan nem akarta engedni, de hát azok könnyen elbáhnhattak vele. Azonban ez még nem volt elég. A náluk levő bottal kétszer egymásután alaposan főbe vágták a kirabolt embert. A pénzes zsacskóját is el

KORPA

finom, minden meny- **Deutsch Albert és Fia**
nyiségben kapható fűszerkereskedésben, **Hatvan-u. 9.**

akarták venni, de abban már nem nagyon csörgött a pénz, így csak letépték a mellényéről s ott hagyták.

Fülöp János aztán még keservebben és lassabban hazavánszorgott. Azután jelentést tett az esetről a bűnügyi osztályon H. Kiss József rendőrfogalmazónak. Tamadót megnevezni nem tudta, sőt még személyleírását sem adhatott róla, mert mint mondta, „meg volt ittasodva“ és nem láthatott jól. A rendőrség a nyomozást megindította.

Öngyilkosság az utcán. Marólugos életunt.

Nagyon érzékeny ember lehetett Dugovics Ferenc 34 éves kefekötősegéd. Abból következtethető ez, hogy, mert hozzátartozói mindjárt nem tárt karokkal fogadták, hát ezt annyira zokon vette, hogy ki akarta magát végezni.

A Késes-utcán tegnap reggel 8 órakor bement egy kocsmába, vett egy üveg szódavizet s az utcán a magával hozott pohárban marólugos oldatot csinált és azt felhajtotta. Pár perc múlva aztán összeesett a kínzó fájdalmak miatt. Egy közelben lakó asszony vette ezt észre, aki hirtelenében tejjel sietett oda s azt Bóka István 104. számú rendőr segítségével megitta az öngyilkossal. A beteg állapota így valamennyire megkönnyebbült. Az előhívott mentők vitték be a kórházba.

Az életunt dr. Balla Bertalan rendőrfogalmazó előtt elmondotta tettének előzményeit. Orsováról hétfőn érkezett haza s egyenesen szüleinek Késes-utca 54. szám alatti lakására ment. Ugy vette azonban észre, hogy a nővére nem szívesen látja, talán haragot is táplál iránta. Ennek magyarázatára pedig ő sehogyan sem tud rájönni, mert sohasem vétett ellene.

Hiába töprenkedett tehát, az ellenszenvnek nem lelhetett okát. Az érthetetlenül hideg bánásmód aztán a legkétségbeesettebb elhatározásba kergette.

Ezt végre is hajtotta, azonban felelőssé azért még sem tesz senkit.

A bécsi londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki

Járay

arc-krém
szappan
és poudert

mint
legjobb arc-szappant, melynek használatától minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik.
Ára 1-1 korona. Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerész: ába
Kossuth-utca 8 szám.
(A színház mellett) 7-

A nagy hőség

ellen csak úgy védekezhetünk, ha lúszter, nyersselyem és mosó öltönyeinket

Szabó Miklós

kész férfi, fiu, gyermekruha nagy áruházában

Debreczen, Piac-utca 19.

Alföldi tak. szemben

szerezzük be. Egy próbavásárlás elég ahhoz, hogy meggyőződhessünk, hogy az árak **olcsóbbak, mint bárhol.**

1251

Tulhalmozott raktár miatt az összes férfi, fiu és gyermek szövetruhák leszállított árban adatnak el!!

Szerelem miatt a halálba.

Öngyilkos legény.

Dávid József 109. számú rendőr jelentette tegnap reggel 6 óra után a központi ügyeletnek, hogy a Péterfia-utca 24. sz. alatt Széll Ferenc 24 éves hetes, melibe lőtte magát. Forgópisztolyból két lövést tett egymásután magára, de csak az egyik golyó talált. Sérülése oly súlyos, hogy délben még kihallgatni sem lehetett a kórházban, ahova a mentők beszállították.

A nyomozás megállapította, hogy Széll Ferenc a Péterfia-u. 46. szám alatt szolgált Nagy Sándor cukrásznál. Udvarolt egy Eszter nevű cselédeleánynak, aki azonban nem viszonozta a legény forró érzelmeit. Legalább is nem olyan hévvel, mint azt a fiatal ember óhajtotta volna.

Ez keserítette aztán el s érlelte meg benne az öngyilkosság gondolatát. Már hétfőn este búcsuleveleket írt imádottjához. — Ezek közül az egyik így hangzik:

Kelt levelem 1912 június 24 este. Kérlek kedves Esztikém, legalább búcsút vegyél tőled. Legalább látogass meg a kórházban. Tisztellek, csókollak. Isten veled. **Mán én nekem el kell menni a más-világra.**

A másik levél még gyászosabb s így szól:

Kedves jó Esztikém!
Nagyon sajnálom, hogy így jártam magával és én nekem el kell pusztítani magamat és nem tudom, hogy minek vettem rám haragot vagy mért nem mondta, hogy ne fáradjon értem, mert nem szeretem. Temetőben foj ki a piros vérem. Isten vele édes Esztike. Mán énnekem temetőbe szállítják ki a holt tetemem abból a szép kórházból. Nem fogok többé nővel ismerkedni senkivel sem, ha magatál el estem. Isten mindnyájukkal, búcsút mond Széll Ferenc.

Ezeket kívül írt még több levelet s egyben azt a kívánságát fejezi ki, hogy

„Esztike gyászruhában jelenjék meg a temetésén“.

A leveleket tegnap reggel maga kézbesítette. Bedobta a kedvese ablakán. A leány mikor elolvasta, futott az irásokkal a legközelebbi rendőrhöz. A közbelépés azonban már elkésett. Ferenc elkövette tettet. Golyót röpített a mellébe, melegen dobogó szíve körül.

Ujdonságok.

* **Megszűnik a féláru jegykedvezmény.** Julius elsejével életbe lép az új személyszállítási vasuttarifa és ezzel kapcsolatban súlyos sérelem éri a féláru menetjegykedvezménytel bíró tisztviselőket, — akik különösen kisebb távolságokra használják fel jegykedvezményüket. Husz kilométeren belül ugyanis az új díjszabás szerint a féláru menetjegyek és arcképes igazolványok nem használhatók.

* **A munkaszünet megszegése.** Vasárnap ismét ellenőrzést tartott a rendőrség az üzletekben. Mindössze egy esetben tettek feljelentést a munkaszünet megszegése miatt.

* **Baleset a malomban.** Szmandra József 16 éves molnárségéd Erhardt József egyeki lakos malmában volt alkalmazásban. Hétfőn este félhat órakor a felvonó gépnél dolgozott s azt tisztogatta. A gép véletlenül megindult s a legény jobb kezének középső ujját elkapta, egy ízét leszakította. Sérülésével bejött a debreczeni kórházba, ahol gyógykezelés alá vették.

* **Tűz a Komokkertben.** A Homokkert, Óvoda-utca 8. szám alatt tegnap délután 3 órakor tűz ütött ki az egyik szobában. A berendezés lobbant lángra, valószínűleg eldobott égő gyufaszálatól, de a tüzet hamarosan elfojtották. A kár jelentéktelen.

* **Lezuhant az eperfáról.** Richter József 16 éves, kovács tanonc vasárnap künne volt a Szikgát-pusztán egy tanyán. Az udvaron egy nagy, magas eperfaállott, amelyre a fiu felmászott. Az eprészés azonban balul végződött, ugyanis a galyakon megcsuszott a lezuhant a földre. Esés közben balalsó karját törte. Beszállították ápolás végett a debreceni kórházba, ahol tegnap dr. Balla Bertalan rendőrfogalmazó hallgatta ki. Állapota nem életveszélyes.

* **Egy női kalap kalandja.** Egy fiatal leány kopogtatott be vasárnap a rendőrségre. Bátoriatlanul állott meg Mihályi István rendőrbiztos előtt, aki éppen egy illatos virgínia füstjén és az orra hegyéig kisikló cvikkerén keresztül nézte a világot.

— Mi tetszik? — kérdezte a belépőtől.

— Kérem szépen — rebegette a leány — elvesztettem . . .

— Mit? Talán ridikült?

— Dehogy.

— Hát?

A leány gondolkodott, hogy megmondja-e, vagy ne mondja. Végre is hősies elszántsággal kivágta:

— A kalapot a fejemről.

Ez aztán meglepetés volt. Erre nem volt elkészülve még Mihályi rendőrbiztos sem, aki pedig a legnagyobb nyugalommal várja be még a legelvetemültebb rablógylkosokat is. Ilyesmi csakugyan ritkán esik meg. Nem is igen lehet tudni, hogy vajjon volt-e már reá példa? Persze Mihályit is kezdte érdekelni a dolog s feltette menten a kérdést, hogy hogyan is történt az eset?

Megérkeztek a legfinomabb angol **Moskovits József** divattermében Piac-u. 26. Üzletet a szemben levő barakba helyeztük.

A leány már „benne volt” s kezdte szépen mesélni:

— Szombaton este a Csokonai kertben voltam s mikor hazamentem, akkor vettem észre, hogy a kalapom eltűnt, pedig a fejemen volt, mikor eltávoztam otthonról.

— Rejtélyes ügy, nagyon rejtélyes ügy — mosolygott Mihályi s egyebet nem tehetett, minthogy felvette a jelentést a kalapról, amelynek leírása a következő: piros szél, oldalt felhajtvá, madárszánnyal díszítve.

A látogatót ezután elbocsátotta. És most képzeljék el, mi következik? A rendőrség a női kalapot tegnap — sejtik talán — kinyomozta. Ugy bizony! A leány boldog volt persze, mikor ezt meghallotta, de tegyük hozzá, hogy a rendőrség is felette büszke erre a sikerére. Legközelebb kérem, ha egy gombostűt elhagynak, csak jelentkezzenek a büntügyi osztályon. Ezek után a rendőrség kétségtelenül azt is kikutatja.

Tegnap halottak. Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Pócsi János ref. 12 hónapos, Kallós Dezső ref. 4 hónapos, Teitelbaum Jolán izr. 5 hónapos, Lenyu Mihály g. kath. 2 napos, Tóth Margit ref. 22 hónapos, Mihály Imre ref. 12 napos, Hüse Gábor ref. 2 éves, Hamberger Melania r. kath. 21 napos, Balogh Erzsébet r. kath. 8 hónapos.

Vér z szecskavágón. Habarics László 14 éves cipész tanonc Hajdudorogon egy szecskavágó gépen vágott lucernát. A gépet közben tisztogatni akarta s a kések közé nyúlt, amelyek jobb kezének két középső és mutatóujját megsértették. Sérülésével a debreceni közpórházban gyógykezelik.

Meglopott szakácsnő. Horváth Zsuzsanna Piac-utca 16. szám alatti lakos szakácsné panaszt tett a rendőrségen, hogy záratlan kofferjéből 24 korona 44 fillér készpénzt és levélbélyegeket elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

Katonailag fegyelmezett alkalmazottak. A korona kiváságára a kormány nagy súlyt helyez arra, hogy ugy az államnál, mint a törvényhatóságoknál kinevezés alá kerülő segédtisztai, kezelői, szóval az összes kisebb állásokba igazolványos altisztek, katonailag fegyelmezett alkalmazottak kerüljenek. Azok az emberek, akik a kaszárnyákban tanulnak meg engedelmességni s a felsőbbség parancsát vakon követik, a polgári hivatalokban, közszolgálatban mindenütt százsorta jobban beválnak, mint akiket a polgári nevelés, az anarkiára vezető nagy szabadság kényeztetett el. Fegyelem nélkül nem képzelhető közrend. A szabad akarat, fékezhetetlen szabadság ismét megteremti az önkényuralmat. Erre mutat, hogy lassanként a polgári hivatalokba is berakják a katonákat. Mindenív igazolványos altiszteket kell a kisebb állásokba kinevezni, mert a katonailag fegyelmezett alkalmazottak sokkal megbízhatóbbak, mint a fegyelmezetlen emberek.

A nyár. Végre talán künn vagyunk a vízből és benn vagyunk a nyárban. Elég sokat kesergett az idő, az bizonyos, amíg idáig eljutottunk. Olyanok, akik ezt számon szokták tartani, állították, hogy Debreczenben június 8-ika óta tegnap volt első esőmentes nap. Mindig felleges, borús volt az ég s nem volt nap, hogy legalább egyszer nem esett volna, de olyan időjárás is volt, hogy egy nap tizszer is megereedt a zápor. A jóból megárt a sok s kétségtelen, hogy ez a bő csapadék már nem volt hasznára a vetésnek. Kalász érlelő, meleg napfény után vágnak a kifejtett gabona táblák s reméljük, hogy most már ez az idő következik.

Felöltök, modellek idény előrehaladottsága miatt leszállított árban árusítatnak Halmágyi főútljében.

Meteor színházban ma fényes műsor keretében bemutatásra kerül a Kisértés című nagy társadalmi dráma 4 felvonásban. A többi műsorszámok is mind kitűnő ujdonságok, köztük a Kőbányai villamos szerencsétlenség, helyszíni felvétel, aktuális. Duczi bácsi ernyő tolvaj, kitűnő, humoros. Nanke új betörése és Nem a ruha teszi az embert széppé. Mind kitűnő humoros képek. Az angol matrózok kiképző iskolája is remek látványos kép, természeti felvétel. Kedvezményes jegyek érvényesek. Csütörtökön fényes, új műsor keretében bemutatásra kerül A zsidónő című társadalmi dráma 2 felvonásban.

Gyógyszerész gyakornokul 6—8 gimnásiumot végzett ifju felvétetik, Kovács Nándor gyógyszerárban, Mester-utca 43. szám alatt.

Használt tankönyveket a legmagasabb áron vásárol Antalffy könyvkereskedés, Szentanna-utca 13.

Perceel Carola tánciskolájában július hó 4-én kezdődnek a szünidei táncintézetek. Beiratkozások egész nap a Piac-utca 32. sz. II. em. 8. szám alatti lakáson eszközöltenek. Felöltötteknek esti colon és boston külön órák.

Homoki fajborok saját termés, líteres palackokban 76 fillértől kezdve kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

Befőttekről a legjobb kézi könyv a Kürthy-féle, kapható kötve 60 fillérért Antalffy Józsefnél, Szentanna-u. 13.

Zwiback udvari szállító blous különlegességei Debreczenben csakis Halmágyinál szerezhetők be. Főútlj Piac-utca 47. Telefon 632.

Ócska tankönyvekért legnagyobb árt fizet Acél antiquáriuma.

Kiadó vagy eladó. Földes községben a Fő-utca 661. sz. alatt igen jó forgalmu fűszerüzlet dohány és italmérsi engedéllyel, Értekezni lehet szóval vagy írással Fodor János jegyzőnél, Hajdúföldes.

Harisnyak, keztük legdivatosabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy az iparművészeti kiállításon volt bírdiszmütárgyaim műtermében is megtekinthetők és megvehetők. Antalffy Ferenc, Piac-u. 31., a városházzal szemben.

Női kész fehérneműek kaphatók Szabó Lajos fiai vászon üzletében.

Vizsga kalapok, virágfüzér díszrel 2 korona, elegáns díszített női kalapok, most már leszállított árban, Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-áruházban, az Alföldi palotában.

Bán László, denaturált szesz nagykereskedése Hunyadi-utca 13., telefon 1020. sz.

Dr. Láng sanatóriumába felvétetek — eime és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök francinistációhoz, arsonvalistációhoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógymód. Thermopenetratio. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cim: Dr. Láng sanatorium. Debrecen, Kossuth-u. 39.

Férfi ingek, gallérok, nyakkendők és zsebkendők Szabó Lajos fainál.

Nyári ruha különlegességek óriás választékban, Halmágyi blous és pongyola divatáruházban, Piac-utca 32. sz. (Szedlák-féle ház.)

„Kristály viz” palackja 4 fillér, megrendelhető telefonon 820.

Halál

mérgezési tünetek között.

Egy kis gyermek végzete.

Vajna Károly, Fűvészkert-utca 10. sz. alatti lakos, könyvelő 7 hónapos Juliska nevű kis leánya tegnap hajnalban 3 órakor meghalt. A kis holttestet dr. **Balkányi Ede** orvos vizsgálta meg s a halál előidézésénél morfium mérgezési tünetet látott főnforogni.

Az esetről természetesen tudomást szerzett a rendőrség is, amely csakhamar megállapított annyit, hogy a minden részvétre érdemes szülőket legkevésbé sem terhelheti semmiféle gyanu. A tragédiát, mint beszélük, sajnálatos tévedés idézte elő. A gyógyszer ugyanis fatális módon összecserélődhetett s kanalas gyógyszer helyett erős morfiumporok kerültek Vajnaék házához.

A hatóság elrendelte a holttest felboncolását, amely tegnap délután a közpórházban meg is történt. Jelen voltak: Rézier Ervin vizsgálóbíró, Horváth Artur dr., Galbory Samuel dr. törvényszéki orvosok és Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazó. Értesülésünk szerint a boncolás pozitív eredménnyel nem járt. Vegyelemzés vált szükségessé s ez fogja kideríteni, hogy tényleges mérgezés okozta-e a halált, vagy sem?

A rendőri sajtóiroda a következő rövid jelentést adta ki:

Vajna Julianna 7 hónapos, Fűvészkert-utca 10. szám alatti lakos, mérgezési tünetek között elhalt. A rendőri nyomozás folyik. A kir. törvényszéki boncolás ma délután eszközöltetett. A rendőrhatalóság részéről az ügy előadója, Hortobágyi rendőrfogalmazó volt.

A nyomozás tehát még nem nyert befejezést s így ennek eredményéről nem számolhatunk be. E kényes természetű ügyben pedig pusztán feltevésekből következtetéseket vonni nem lehet helyénvaló.

Táviratok.

A politikai helyzet.

Budapest, június 25.

A munkapártban igen lehangoltan tárgyalták azt az eshetőséget, hogy az ellenzék a delegációba való beválasztását nem fogadja el. Külpolitikai szempontból ez komoly nehézséget támaszthat.

A képviselőház holnap tartja legközelebbi és utolsó ülését. Ez a Ház elnapolásával fog végződni. A szünet szeptember 17-éig tart, amikor is az első ülésen a delegátusokat jelölik ki. Hire jár, hogy a delegáció Budapeszten tartaná ülését s ez esetben a király egész udvartartását ez időre idehelyezné.

Nagy feltűnést keltett ma a folyosón Berzeviczy Albert és Tisza István vitája. Berzeviczy szemrehányást tett Tiszának, amiért a mandátumfosztó javaslatot a szakbizottság előtt letárgyaltatta. Ezzel vétett a megállapodás ellen. Tisza mentegetni próbálta magát, de válasza Berzeviczyre láthatólag nem volt megnyugtató.

A Pilseni Sörház

Éttermeiben, Piac és Kossuth-u. sarok

Naponta 4-féle sör csapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő magyar és francia konyha. Bel és külföldi borok nagyválasztékban. Estétként zene-hangverseny. Kellemes hívős helyiségek. Minden pánctkan nagy hűtőtelj

A Justh-pártkör igen élénk volt este. A képviselők nagy számmal jelentek meg s pertraktáltak az eseményeket. Justh és Batthyány a vakációt üdülésre fordítják, minthogy mindkét politikusi egészségi állapota megromlásra fordult.

Az ellenzék holnap újra az Ország-ház-kávéház előtt gyülekezik s együttesen vonul fel a képviselő-házhoz.

Ülés a főrendiházban.

Budapest, június 25. A főrendiház egyes albizottságai délelőtt 10 órakor ülést tartottak. A képviselőház által átküldött javaslatokat tárgyalták.

Az amerikai elnökválasztás.

Budapest, június 25. Csikágóból jelentik, hogy Taft és Roosevelt mellett egy harmadik jelölt is van az elnökségre, akinek megválasztása érdekében szintén erős korteskedés folyik.

Tiltakozó ügyvédi kamara.

Marosvásárhely, június 25. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara hétfőn rendkívüli közgyűlést tart. Az ellenzéki tagok nagyban készülnek erre s tiltakozó határozatot fognak provokálni a parlamenti erőszak ellen.

A véderő a Reichsrathban.

Bécs, június 25. Az osztrák Reichsrathban ma általánosságban nagy többséggel megszavazták a véderőjavaslatokat. Az ellenzék indítványait elvetették.

Elütötte az automobil.

Zombor, június 25. Szenzó Gyula főispán automobilja ma elütött egy kis fiút. Lamovics Gyula a neve s állapota súlyos.

Tüzi lárma a királyi palotában.

Budapest, június 25. Nagy riadalmat okozott ma a fővárosban, hogy a királyi palota tüzjelző készüléke tüzet jelzett. A tüzoltóság csakhamar kivonult, amde a tűznek még csak nyomát sem találta. Megállapították, hogy a tüzjelző készülék elromlott s így jelezhetett tüzet.

1257
FÉKETE
uri divat áruházába
tanuló
felvétetik.

Alant írott tisztelet teljesen értesitem igen tisztelt nevőmet, hogy megboldogult férjem halálása után az üzletet a legnagyobb figyelemmel ezutánra is főn tartom s biztosítom az igen tisztelt vevő és megrendelőmet az előzékeny kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel:

özy. Nagy Béláné
szijgyártó.

Battyányi-utca 1 szám.

Rablótámadás

egy

földbirtokos családja ellen.

A nyárszegei cigányok gazsága.

Vakmerő rablótámadást követtek el ismét a cigányok egy nyárszegei földbirtokos családja ellen. Fényes nappal az országúton megtámadták a földbirtokos kocsiját, amelyet megállásra kényszerítettek, a kocsist egy doronggal fejbe ütötték és azután azt követelték, hogy az uriaszony adja át ékszereit és minden pénzét. Időközben azonban a vakmerő utonállók az arra jövő szekerek megzavarták és a cigányok ijedten elmenekültek.

A rablótámadás Hetey Zoltán nyárszegei földbirtokos felesége és két leánya ellen irányult. Heteyné tegnap délután Margit és Mariska nevű leánygyermekével együtt kocsin igyekezett Hosszuaszórról haza Nyárszegre. A két tüzes paripát Szilágyi Mihály, egy jól megtermett fiatal kocsislegény hajtott.

Körülbelül a fél uton lehetnek, ott, ahol a püspöki erdőségek területén az országút mindkét oldalán, amikor már messziről észrevették, hogy az országúton tizenegy szekér áll, amelyen csupa cigány áll. Férfiak, asszonyok, gyermekek vegyesen. Egyrésze a kocsi mellett állott, a gyermekek pedig az erdő fái alatt tekiüdtek.

Heteynének rossz sejtélmői voltak és még megkérdezte kocsiát, hogy nem-e volna jobb visszafordulni, mert a cigány veszedelmes nép és még megtámadhatják őket. Szilágyi Mihály megnyugtatta urnóját és gyorsabb vágatásra mozgatta a lovakat. De, amikor odaértek a cigány szekerekhez, a kis purdék, lehetnek vagy huszan, cigánykerék hantján a paripák előtt, úgy, hogy a kocsi kénytelen volt a lovakat megállítani.

Es ekkor leugráltak a szekerekről a férfiak, akik odamentek a fogathoz és felszóltatták Heteynének, hogy adja át ékszereit és pénzét. A kocsi ekkor ostorával a cigányok közé csapott. Ez csak olaj volt a tűzre. A vad emberek doronggal támadtak a kocsisra és fejbe verték. Majd lehúzták az ülésről és bevitték az erdőbe.

Ebben a pillanatban az országúton három szénával megrakott szekér közeledett. A cigányok, amikor meglátták a kocsikat, gyorsan elmenekültek. Csak az asszonyok maradtak nyugodtan ülni a szekéren.

A szénás szekereken hat markos legényember ült, akik körül fogták a cigányasszonyokat. Az egyik legény pedig lóháton vágatott a községbe és értesítette a csendőrséget, amely kocsin érkezett a színhelyre. — A csendőrök az asszonyokat és gyermekeket becsérték a község házára.

Megmotozásuk alkalmával tömegtelen sok pénzt és ékszereket találtak náluk. Az értéktárgyakra nézve nem tudtak felvilágosítást adni.

Közben beesteledett és így a cigányférfiak üldözésére, illetve elfogatására és a kocsi felkeresésére már nem indulhattak a csendőrök. Még az éj folyamán több csendőr érkezett Nyárszegre és holnap hajnalban átkutatják az erdőt. Heteyné, valamint két leánya a nagy izgalomtól betegek lettek.

Felgyújtott hajó. Az Erzsébet-királyné katasztrófája.

A romániai Csernavodából az a szenzációs hír érkezik, hogy az Erzsébet-királyné magyar hajó katasztrófáját politikai merénylet okozta. A merénylet tulajdonképpen a hajón utazó Sarafov bolgár generális ellen irányult, aki rendkívül fontos iratokat hozott magával Pétervárról. Ezeket az iratokat akarták a merénylők elpusztítani s az ő gonosz tervüknek esett áldozatul a magyar hajó.

A hajót valószínűleg kénnel hintették be, hogy a pusztulás minél gyorsabb legyen. Több szemtanu egész határozottsággal vallotta, hogy a tűz iránya szinte meghatározott szabályossággal terjedt az első osztályú fülké felé, ahol Sarafov bolgár generális tartózkodott.

Hogy kik voltak a merénylők, azt ezideig megállapítani nem lehetett. A hajó utasainak feltűnt, hogy amikor a mentési munkálatok megkezdődtek a hajón, három szerb utas, egy orosz diák és egy orosz nő nyomban a Dunába ugrott és uszva igyekeztek a partot elérni. A hatóságok szigorú utasítást küldtek minden kikötőbe, ahol a hajóra utasok szálltak fel, hogy tegyenek lehetőleg kimerítő jelentést az összes utasok személyére vonatkozólag.

Sarafov bolgár generális a veszedelemről a következőket mondotta:

— Egy elsőosztályú fülkében utaztam. Nem aludtam, mert nem tudtam lehunyni szememet, amikor erős lármára lettem figyelmes. Kiugrottam ágyamból és felnyitottam az ajtót. Ekkor már a hajó fedélzete égett. Csak egy pillanatig álltam az ajtóban, mert a tűz elképzelhetetlen gyorsasággal, szinte futva jött kabinom irányába. Magamhoz vettem irataimat s a következő percben már kiugrottam az ablakon. Egy mentőcsónakba vettem magam, amely gyorsan eltávozott a hajótól. Mivel a hajón kevés mentőcsónak volt, letett bennünket egy sekélyes helyen s visszasieltett a hajóhoz. Mi, akik a mentőcsónakban voltunk, csaknem egy óráig álltunk a vízben, amíg újból értünk jött egy mentőcsónak.

A hajó parancsnoka, akinek a hidegvére nem egy utasnak az életét mentette meg, szintén kijelenti, hogy a hajót titokban gyulékony anyaggal kenték, mert a tűz különben nem terjedhetett volna olyan gyorsan.

Alapítva 1867-ben. Alapítva 1867-ben.

Figyelmén kívül ne hagyjuk, hogy az elsőrangú modern és legnagyobb molykár elleni megóvó és beraktározó nagyvállalat **Végh Gyula** szücsmesternél van **Piac-utca 42.**

Ahol mindennemű szörme és szörmes ruhák díjtalanul, figyelmesen kijavíttatnak, el- és hazaszállíttatnak. Becsérték szerint tűzkár ellen biztosítva, megóvó termeim saját házámban e célra építetett. A címre tessék figyelni! **Végh Gyula.**
Teljes tisztelettel:

Kérem önt

tekintse meg nálam, vásárlási kényszer nélkül naponta érkező **szébbnél-szebb Raglanok, öltönyök és gyermek ruhákat**, meggyőződik arról, hogy ¹²⁴²mily csodás szépek és az árak mégis **olcsóbbak** mint bárhol.

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiu-, és gyermekruha áruháza

Piac-utca 41.

Merénylet egy cégtőnök ellen. A becsapott ember boszuja.

Budapest, június 25.

A Wohanka F. és Társa cég Váci-körút és Markó-utca sarkán levő irodájában ma reggel véres merénylet történt.

Szabó Kovács István negyven esztendő vágányai molnár pár hónappal ezelőtt gépeket vásárolt a Wohanka és Társa cégtől. A cégnek egyik ügynöke járt nála Vágányán és ez szóta a molnármester nyakába a gépeket, amelyek használhatatlanok voltak. Szabó Kovács István egy darabig fizetett, de amikor látta, hogy a gépek használhatatlanok, beszüntette a fizetéseket. Ennek azután az lett a vége, hogy a cég beperelte és miután ítéletet is kapott ellene, nemcsak a gépeket árvereztette el, hanem Szabó Kovács István kis malmát is, úgy, hogy a szerencsétlen ember a szó szoros értelmében az utcára került.

Ez az eljárás érlelte meg benne a boszu gondolatát. Szabó Kovács István, amikor kis vagyonkájából kiforgatták, elhatározta, hogy feljön Budapestre és leszámol a céggel, amely anyagi romlását okozta. Ma reggel ért Vágányáról Budapestre. Hogy itt hol járt, azt eddig nem lehetett megállapítani, azonban úgy háromnegyed kilenc óra után beállított a Wohanka-cég irodájába.

Az igazgatót viselkedése mindjárt felűnt az iroda személyzetének, azonban mégis beengedték Wolner László cégtőnökhöz, mert nagyon ragaszkodott hozzá, hogy a cég főnökével beszélhessen. A hivatalnokok azonban szemmel tartották, mert mindjárt kezdetben fenyegetőzni kezdett.

Wolner igazgatóra mindjárt gorombán támadt rá Szabó Kovács István. Szemrehányást tett neki, hogy a rossz gépek miatt kiforgatták kis vagyonkájából és családjával együtt az utcára került. Kérte az igazgatót, hogy segítsen rajta.

— Én önön már nem segíthetek! Mondotta neki az igazgató.

— No, akkor majd segítek én a magam baján! Válaszolt Szabó Kovács István.

A következő pillanatban előrántotta revolverét és többször az igazgatóra lőtt. A lövés zajára besiettek a hivatalnokok s ekkor az elkeseredett ember rálőtt egy Lantenberg nevű hivatalnokra is, akit a jobb combján talált el.

Wolner igazgatót két lövés érte. Az egyik a mellébe furódott volna, de szerencsére megakadt az ezüst cigarettatárcájában és a mellét csak surolta. A másik golyó azonban a bal karját átfurta.

A cég hivatalnokai a lövések hallatára kiszaladtak az utcára és rendőr után kiabáltak. Abban a pillanatban azonban, amikor a csendőrök az irodába értek, még két lövés dördült el a Wohanka-cég igazgatói irodájában. Ezt a két lövést önmaga ellen irányította Szabó Kovács István és mindkettő a mellébe furódott.

Véresen, eszméletlenül esett össze a két lövésre a merénylő. Az ámulatukból felocsudott hivatalnokok a mentőkért telefonáltak. Azonnal ott termettek a mentők, dr. Aczél és dr. Karikás főorvosokkal, hogy segítséget nyújtsanak a sebesülteknek. Konstatálták, hogy Wolner igazgatónak a balkarját furta át a golyó, Lantenberg Károlynak pedig a combjába furódott egy másik golyó. Wolner igazgatót a Herczel-szánatóriumba szállították, Lantenberget pedig a saját lakására.

A mentők egy másik csapata a merénylőnek sietett segítségére. Azonnal látták, hogy a szerencsétlen ember halálos sebet ejtett önmagán és miután ellátták első segítséggel, beszállították a Rókus-kórházba. Kihallgatni mindezt nem lehetett, mert nem tért eszméletre és az orvosok nem hiszik, hogy a mai napot túl élje.

Hirdetések

jutányos áron
felvételnek a
"DEBRECENI ÚJSÁG" részére a kiadó-
hivatalban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

Csarnok.

Cifra nyomoruság.

Regény.

(Folytatás.)

Az ifju gróf testben, lélekben megtörve, megy haza a két látogatásról. Látja, hogy fejt fölött nem sokára minden összeomlik s oda vesz az oly sokat zálogba adott becsületeszó a jóbarátok bizalma, az élet minden kilátása. És oly nyomorultnak érzi magát, hogy szinte óhajtja, bárcsak mielőbb összeroskadna már! Annyira megundorodott ettől az élettől, melyet négy év óta folytat már, hogy inkább akarja a végső csapást, mint a hitvány tengődést.

Eszébe jutnak a nagy remények, melyeket számára jósoltak; saját főnhéjazó álmódásai, mindaz, amit várt, amit remélni fű volt jogosítva, amit elérhetett volna.

Vége mindennek! Érti, hogy e nyomorult, lealázó tengődés közt mint vesz ki lelkeből minden nemesebb becsvágy, mint törpül el minden magasabb szellemi képessége. Vége mindennek!

Ugy utálja önmagát, úgy utálja az egész világot, hogy csak meghalni, megsemmisülni szeretne!

Egy pillanatra föllobban ugyan benne az ifju erő, a dac s fölébred lelkének nemesebb iránya. Ha lerázná mind a bilincseket

Kizárólag

MANDEL LIPÓT

cipőraktárában. Piac útca 40.

Fehérneműt csipkefüggönyöket
női blousokat
legszebben tisztít

Feuerstein

mosó intézete Piac-u. 63

Fióküzlet: Arany János-u 15.

Főüzlet: telefon szám 1157. 63
Fióküzlet: telefon szám 732. 63

melyeket születése, nevelése rakott reá? Ha elvetné címét, nevét s dolgoznék a mindennapi kenyérért, mint más becsüles ember? De már késő! A viszonyokból, melyekbe bonyolódott, nem bír kibontakozni. A munkát megadná a mindennapi kenyeret — és nem bánja, ha az a szó teljes értelmében csak pusztán egy darab kenyér volna is; de hát a becsületét?

(Folyt. köv.)

NYOMDAI MUNKÁK!!

Eljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok,

IRODAI NYOMTATVÁNYOK,

célszerű és izéles kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készítenek a

Debreceni Ujság Nyomdájában

Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a Kladóhivatalban is eszközölhetők, Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Áru- és értéktőzsde.

Június 25.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kgr.-ként) 15000 mm. buza.
Rozs, zab 5 fillérrel drágább, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőpiacon ma is szilárd volt az irányzat. A spekuláció a vidékről érkezett kedvezőtlen vétési hírek miatt folytatta vásárlásait. A gabonáneműk 5—10 fillérrel javultak. A forgalom élénk volt.

Árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza májusra	1183	1189
Buza okt.	1210	1214
Rozs máj.	—	—
Rozs okt.	975	975
Zab máj.	—	—
Zab októberre	950	958
Tengeri jul. 1912.	894	887
Tengeri aug.	903	899

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde iránya gyöngye volt, mert a holnapi ultimó halasztás előtt a kulisz lebonyolította kötésait. Az árnívó 1—2 koronával csökkent. A Rima bécsi eladások következtében 4 koronával csökkent. A készárupiac pangott.

Kipróbált megbízható Zseb, inga, fali és ébresztő órákat
legszebb ékszereket jótállással legelőszerebben
Kurián Gyula
elősmort jóhírnév 1211
műorásnál szerezzük be.
Debrecen, Piac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Intelem!

Intelem!

Intelem!

A ki **„néshomok-téglagyárat** akar építeni, saját érdekében el ne mulassza a **világ legmodernebb homoktáglagyárat** Debrecenben megtekinteni. —: Tulajdonosok: **Schneider és Dávid**; építette a **Bückeri gépgyár R.-t., azelőtt Röhrig és König, Magdeburg S.** Kérjenek tájékoztatót és katalógust **Rischak Lajos vezérképviselőtől** Budapest, VIII., Baross-ú. 94.

Intelem!

Intelem!

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyerne csak **kizárólag intelligens leányok** **özv. Knothy Kovácsné Sillye Gabriella** Kossuth-utca 45. szám alatti szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 9—12-g, délután 3—5-ig. 1220

Lázár István

koosgyártó

Debrecen, Hatvan-u. 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú

uri hintó- és hajtó-kocsikat

Régi kocsikat becserél.

Megrendeléseket gyorsan és a legpontosabban eszközöl. Javításokat elfogad. 1218

Hirdetések jutányos áron felvételnek a DEBRECENI UJSÁG részére a Kladóhivatalban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkiválóbb házi szer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1217

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

Uti, vászon costumök

mérsékelt árakban, legújabb modellek után, legrövidebb idő alatt készülnek 1858

Bosznay J. és Társa
női divattermében.

Rózsa Kistemplombazár

Okászió eladás csak 1 hétig!

Vászon costum	K 15.	Gyermek kalapok	K 1.
Moare alsósoknya	" 6.	Női kalapok	" 5.
Lüster köpeny	" 9.	Mosó pongyola	" 4.
Fehér batizt blous	" 3.	Klott kötő	80 fill.
Selyem blous	" 8.	Vászon kalap	K 1. 1215

A gyenge hajtás
egyetlen fává növekszik.
Első forgalomóriási vá fejleszthető
szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT
Igénybevételével
Pénzüntézetek, Kereskedelmi ipar-
vállalatok forduljanak bizalommal

Mihály Sámuel
Könyvnyomdája, papírüzlete és
iroda-berendezési szaküzletéhez

Telefon 106.

205—1912. végrh. szám

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreceni kir. törvényszéknek 1910. évi 13278. és 7445. számú végzése következtében dr. Kun Mihály ügyvéd által képviselt Földesi közbirtokossági takarékpénztár javára, 500 K s jár. erejéig 1910 évi július hó 18-án foganatosított biztosítás végrehajtás útján foglalt és 9100 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: juhok, buza, sertés, ökör és tehén nyilvános árverésen eladatnak.

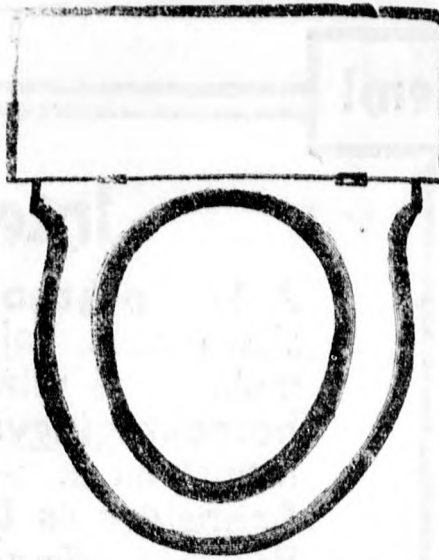
Mely árverésnek a h.-szoboszlói kir. járásbíróóság 1910. évi V 344/3 számú végzése folytán 500 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi július hó 4 napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 150 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig H.-szovátón az alperesek tanyáján 1912 július hó 11-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 109. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Hajduszoboszlón, 1912. évi június hó 21 napján.

Páll Ferencz
kir. bír. végrehajtó.

1359

Closett ülés-deszkák

bükk-, jávor-, tölgyfából mahagóni színben is legolcsóbb beszerzési forrása. Árjegyzék ingyen, bérmentve. Tömegmunkák olcsó és gyors beszerzésére legelőkétebb munkagépekkel felszerelt gyáramat ajánlom. Megkeresésre díjtalan ajánlat. Pamegmunkálás asztalosok, ácsok, magánosok részére rendkívül kedvező feltételek mellett. Prospektust díjtalanul küld

1356

Első Magyar Fészekodugyár

Margittfürdő.

Telefon 902.

Vendéglő- és kávéházi berendezések.

A tavaszi és nyári időnyre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból

„Szabadalmazott jég szekrényeket“

Önműködő fagyaltgépeket legjobb minőségű szódavíz készülékeket, tükrözött kerti golyókat, sodrony borítékot és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

1247

Kaszanyitzky Endre

üveg-, porcellán-, lámpa-, háztartási
diszárak nagykereskedése Piac-u. 57.

Épület- és portálé üvegezési vállalat.

!!BUTOR!!

Telephon 377 és 494.

Modern asztalos és kárpitos butorok lakberendezések menyasszonyi kelengyék óriási választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Piac-utca 44. 1246

az udvarban.

Uj üzlet!**Uj üzlet!**

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy

Miklós-u. l. sz. a. uj fióküzetet nyitottunk.

1216

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe. Nagybecsü pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Hrabéczy E. D. Gőzmosó Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.**Főüzlet és gyár:**

Széchenyi-utca 42 sz.
alatt. Telefon 323 sz.

Fióküzetek:

Csapó-u. 30. telefon 668.
Hatvan-u. 11. telefon 578.
Miklós-u. 1. telefon 1148

Felvevő-telep:

Piac-utca 22. sz. alatt.
Glück Ede divatruházában. Telefon 602 sz.

Csődalatti kiárusítás!

Vb. Albert László fűszer és csemege-üzletének csődtömegéhez beleltározott áruk kiárusítását a mai nappal megkezdtem. Szt.-Anna- és Varga-u. sarok.

Dr. Gévay Béla

ügyvéd, tömeggondnok.

33,483.
V. 1912. szám.

Hirdetmény.

A mesterséges édesítő szerek állami egyedáruságáról szóló 1912. évi XXII. törvénycikk végrehajtása tárgyában a m. kir. pénzügyminiszterium által kiadott 1912. évi 62,100. számú körrendelet értelmében nem csak a gyógyszerárak és anyagárúnagykereskedők (droguisták), hanem más személyek is, kik 1912. évi július hó 1-ső napján 100 gramm tiszta súlyt meghaladó bármilyen mesterséges édesítő szer birtokában vannak, készletüket a meglévő csomagolások számának és tiszta súlyának, valamint az édesítő szer édesítő erejének közlése mellett még ugyanezen a napon az illetékes pénzügyőri szakasznak írásban **két példányban** bejelenteni kötelesek.

A bejelentési űrlap az előállítási költség megtérítése mellett az illetékes pénzügyőri szakasznál szerezhetők be.

Ezek a bejelentések a gyógyszerárak és anyagáru-nagykereskedők részéről, az 1898. évi 32,125. számú pénzügyminiszteri körrendelet (M. R. Tára 80. sz. és P. K. 11. száma) értelmében általuk eddig is vezetett és ezen a napon lezárandó lajstromok alapján teendők meg.

Jövedéki kihágást követ el és a törvény 27. §-a értelmében a megrovidítás veszélyének kitett, a törvény 9. §-a szerint járó engedély illeték négyszeresétől annak nyolcszoros összegéig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, aki a készlet bejelentést elmulasztja vagy készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyiség az általa a bejelentett mennyiséget 5%-kal meghaladja.

A bejelentésnek egyéb szabályellenessége két koronától száz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Debrecenben, 1912. évi június hó 14-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Minden azé egyeztetési be-
írásnak, amit betűből 6
száz. Vastagabb be-
írás: tőlől 10 száz. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Leveleket tudósításokba legkorábban legkorábban, csak a válasszal együtt lehet küldeni.
A hirdetésnek a kiadóval szembe fordított oldalán kell lennie.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beérkeztethető.

Levelezés.

Mely
nemeslelkű gazdag urnó
pártfogolna és anyagilag
támogatna fiatal kémikust,
amíg találmányát bevé-
gezheti. Levél: „Kémikus”
jelige alatt a kiadóba. 6924

Független
középkorú nő óhajtaná
ösmeretséget kötni füg-
getlen nyugdíjas vagy
iparos uri emberrel, lehet
vidéki is. Független je-
ligére a kiadóba. 6919

„Szöke”
jeligére levél van a kiadó-
hivatalban. 6923

28 éves
igazi férfi kellemes urnó
barátságát keresi. — Kor
mellékes. Levelet: „Csak
diszkrét” jeligével a —
kiadóhivatal továbbítja. b

Megérti-e?
Édes kis szöke babuska,
ígéretre hiven szóli-
lok, de még most sem
nyilatkozhatok. Talán az
is a veszttem. Hídje meg
édes, nem tehetek róla,
gyenge vagyok, félek,
sogy talán... De ha nem
sagy tudósítson drága —
„Megigézett” jeligére. És
ha szimpátiám esetleg
nem talál viszonzásra, —
akkor is hálával adózom
a boldogságért, mit léte-
sával okozott. Kézsek
tőle. 6925

„Pirosrózsza 3”
jeligére levél van a fő-
postán, kérem átvenni.
6929

„Aranyhaj”
Vasárnap ott voltam, de
magácska nem. Madu-
tán négykor legyen —
ugyanott, várom. 6939

Ajánlat.

Mérlegképes
könyvelő periekt német —
magyar levelező, termény-
szakmában teljesen jár-
tas, állását változtatná.
Szíves meghívást „Meg-
bizható” jeligére a kiadó-
hivatalba kér. 6911

Athelyezés
miatt azonnal kiadó két-
szoba, konyha, kamara,
nagy udvar, Homokkert,
Monostorpályi-ut 8. 6736

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
lapotlak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Fővár.
198

Magánvizsgára
jutányos árért előkészít
felsőbb osztályú gimnáziumi
tanuló. Cim a ki-
adóhivatalban. b

Vidéki szülők figyelmébe! A
gimnazium közelébe lakó
ösv. magános urnó a kö-
vetkező tanévre teljes el-
látásra elfogad flugyermek-
ket, gyengébb tanulókat —
esetleg felsőbb gimnázium-
ba jó fia némi ota-
tásba is részesítené. Cim
a kiadóhivatalban. b

Piac-utca
19. szám, 5 szobás
első emeleti udvari lakás
novemberre kiadó. b

Sestakerti
nyaralómat berendezem. —
Dr. Révi Nándor, Deák
Ferenc-utca 11. sz. b

Király
kivéi mégis a legjobbak,
kivánatra vevő előtt por-
költve, Debrecen, Dégen-
feld-tér 11. 201

Kárpitos
munkát és matrácok fel-
frísítését legszolidabb —
árban készítik, Piac 47.
szám. Mészáros kárpitos
cimet földelni házmester-
hez. Ócska divány ál-
ványt veszek. 6926

Biztos
megelhetési vendéglő —
családok miatt sűrűszen
kiadó. A berendezés —
eladó. Szobabutor eladó.
Kétmalom-utca 16. 6746

Kiadó
szépen butorozott utcai
szoba, elő- és legényszobá-
val, kaputól jobbra. —
Egymalom-utca 4. 6922

Privátépít
házakra, földekre építke-
zésekre 6 százalékos —
kamatra, leggyorsabban
folyósítat az Általános
Ügyvivőség Bankirodája.
Háttan-utca 5. 6914

Balaton-Aligán
2 szoba verendával kiadó.
Értekezhetni Donogán és
Somossy útnál. 6927

Lucerna
friss vágású olenkint 8
fil. kapható Biró Pálnak
mikepórosi-uton eső kert-
gazdaságában. 6580

Egy
kertész ajánkozik min-
dennemű kertimunka el-
végzésére, házidőigot is
elvégez, gyermektelen. —
Csillag-ut. 43. b

Udvari
butorozott szoba azonnal
kiadó. Péterfia 15. 6937

Kereslet.

Fiatall
főző, ki már tisztítkez-
désbe is volt alkalmazva
ilyen vagy jobb vendég-
lői állást keres. — Cim a
kiadóhivatalban. 6917

Füvek
vagy leányok 14—15 éve-
sek felvételnek a Debreceni
tejjgazdaság részv-
társaságnál jelentkezni a
Közvetítő banknál Piac-
u. 21. szám 6809

Bádigos
munkások felvételnek a
Debreceni fa és Érc-
porsógyárban — (Ezelőtt
Csontos). 6796

Gépkezelő
és egy gvariszoziga állandó
foglakozásra felvételnek.
Teleki-utca 100. 245

Tanuló
leányok fizetéssel felvé-
telnek Benyáts Emil ha-
risnyagyrába. 230

Alkalmazást keres
jogvégezt közénkoru —
nyugdíjas tisztviselő. Le-
vél — „Alkalmazás” cim
alatt kiadóba. b

Keresek
egy különbejáratu buto-
rozott szobát, elő- vagy
mellékszobával a pavilon-
laktanya közelében, ju-
lius 1-re. — Ajánlatot
Orosz főhadnagy, N. S.
József 8. cimén. 6887

Tanulók
felvételnek — Szolnoky
Győző rőfősüzletében, —
Hajduböszörmény. b

**Fűszerkereskedő-
ség** felvételnek, Gáspár
Mórén, Csapó-utca 88. sz.
6894

Fodrászsegéd
jó munkás felvételnek,
Hunyadi-utca 26. 6935

Egy
jócsalából való árva leány
aki főzni tud, házvezető-
nek felvételnek, szükséges,
hogy varni is tudjon és
gyermekeket szeressen.
Bemutatkozni Rózsa, Kis-
templombázár. 6936

Fűszer
és vegyes üzletembe egy
tanuló teljes ellátással fel-
vételnek, Tóth Sándor, Uj-
fehértó. b

Gyermektelen
tisztességes házaspár ház-
mesternek kerestetik ju-
lius 1-re. Varga-u. 21.

Egy
fodrászsegéd azonnali be-
lépésre vagy kisegítőnek
Csapó-utca 77. 6932

Józanéletű
nős ember óvadékkal, ki
németül is beszél sivatál-
szolgái vagy pénzbeszedői
vagy ehhez hasonló állást
keres. Cim a kiadóhiva-
talban. 6930

Allandó
takarító kerestetik. —
Péterfia 6. sz. 6928

Eladás.

Női
és férfi divatüzlet Deb-
recen legforgalmasabb
helyén, más vállalat miatt
eladó. Értekezhetni Rác
bankirodjában Csapó-
u. 12. 6849

Egy
új egylovas szekér eladó.
Miklós 40. 6906

Jóforgalmu
fűszer-üzlet kiadó ugya-
nott szép új fűszer be-
rendezés eladó. Értekez-
hetni Nyugati-u. 16., a
háztulajdonossal. 6846

Eladó
tanya, jó fekete föld Elep-
Alomzugban 91 katasz-
trális hold. Darvay és Bagó
Csapó-utca 5965

Eladó
fajnyul, ezüst és bécsi-
kék szörme nyulak és
többféle fajjalombok kap-
hatók Szappanos-utca 19.
6826

Eladó
több hl. bor halálozás —
miatt minden elfogadható
áron. Teleki-u. 69. sz. 6921

Egy
szoba és konyhabutor. —
eladó. Kétmalom-utca 13.
6931

Vendéglő
jőmeneteli, szép új be-
ren ezéssel másvállalat
miatt olcsón eladó. Cim a
kiadóban. 6933

Eladó
40 hektó homoki bor, —
butorozott szoba kiadó,
Caokonai 13. 6938

Modern
új uri ház nagyon jutá-
nyos árban eladó. Eötvös-
utca 104. 6915

Tóth Gyula

Csapó-utca 58. sz.
szijgyártó és nyerges.

Raktáron tart minden
kiállításban levő kocsizó
és igás lószerszámokat.
Valódi bőr női kézitáska,
bőrönd, football stb. bőr-
diszmiáru a legolesőbb
:: árba kapható. ::

3 szoba alkoven-
nel, teraszszal.
felsőkony hával,
mellék helyisé-
gekkel aug. 1-re
kiadó. Ajtó-u. 16.

Esetleg azonnal át is vehető.

UJ TELEP.

Kö-ut mellett, közel a városhoz.

Barosai és Kerekos-telep szomszédságában a mikepórosi országúton is megközelíthető nyelen
44 parcella részint 160 részint 200 négyszögletes területekkel igen olcsó áron eladó. Tulajdonos a
vevő kívánságára a telepen már felépült minta-házak szerint a

házeépítések is eszközölteti

s vevők igen olcsón juthatnak csinos külsejű, szilárd megépítésű és célszerű beosztású házakhoz.
A kedvező fekvésen és olcsó árakon kívül előnyössé teszi a vételt az is, hogy a tulajdonos
igen méltán ves kölcsön felvehetőségéről is gondoskodott, hogy vevőit aránylag osekély befektetéssel
juttassa kellemes otthonhoz.
Ugyanitt öt katasztrális hold rozsvetés eladó.

Felvilágosítást ad

Dr. Kováts Jenő ügyvéd, Batthyányi-utca 3. sz.

Ha modern jó
villamos berendezést
akar, rendelje meg a
Földvári

Debr. Első Elektrotechnikai vállalatánál
Piac-utcai barak. Telefon: 168. sz.
.. Telefon szám 168. ..

Villamoscsillároknak nagy rak-
tár, oxidált és ezüst szinek-
ben. Legjobb minőségű valódi
Wolframgöök napi árakon. —
Villamhárítók, villamos esen-
göök, magán telefonok beren-
dezése, kipróbálása évi jókar-
bentartása jutányosan. Vidéki
megrendelések gyorsan in-
téztenek. ::

Telefon: Üzleti 168. sz.
Gyári 816. sz.